

**NINA PAPI
A HAGAI**
**Na Vuresi Makaliana Na
Omea Ara Marea Tana Papi
Iani**

A Hagai na propete e gini turupatu na goko ara totu tana papi iani tana tagu kalina igira na Juda ara visu tania na totu tsinogo i Babilonia mara mai totu i Jerusalem. Ara totu oka nogo tana, mara tau moa vati logovisua na Vale Tabu. E totu toroutsa moa i tana. Mi kaira na propete a Hagai ma Sekaria ara ka turukaira a Serubabel na taovia na vera, ma Josua na Mane Tabu Loki kaira gaqira ida na togo kara ka ketsaligira na tinoni kara logo visutugua na Vale Tabu, ma kara gotosia visana niqira sasaga e tau goto i laona na lotu.

Maia Hagai e tsarivaganana iani, ti vaga igira na Juda kara vaisangagi dou na nauana na aqo iani, ma God sauba ke reingaogira tugua, me ke manali vanigira na omea aia e vekenogoa tana mangaqira na propete ni sau. Maia ke vangalaka vanigira tugua nina tinoni, ma kara totudou tana rago.

Na Omea Ara Totu Tana Papi Iani

Na ketsa agana na logo visutuguana na Vale Tabu 1:1-15

God e vekea laka sauba ke tobadou vanigira tugua 2:1-23

Na Taovia e Ketsaligira Kara Logo Visutugua na Vale Tabu

¹ Tana rukanina ngalitupa kalina a Darius e taovia tsapakae tana Persia, tana kesanina dani i laona na ononina vula, na Taovia e goko vania a Hagai na propete. Ma na goko iani e kalekaira a Serubabel na taovia tagao tana Juda, aia na dalena a Sealtiel, ma Josua na Mane Tabu Loki, aia na dalena a Jehosadak.

² Na Taovia Susuliga Sosongo e tsarivania a Hagai, “Na tinoni girani ara tsaria laka na tagu iani e tau na tagu dou vania na logo visutuguana na Vale Tabu.” ³ Ma na Taovia e mologoko vanigira tugua na tinoni tana mangana a Hagai na propete me tsaria: ⁴ “?Igamu niqu tinoni, egua vaga ti igamu kamu totu tana vale dou, ma niqu Vale Tabu inau e totu toroutsa lê? ⁵ ? Laka amu tau moa vati padagadovia na omea e laba vanigamu? ⁶ Igamu amu tsukagira danga sosongo na mutsa, mamu tau lelê tsurivia ke danga na lakana. Amu tamaniragoa na mutsa gana kamu gania, me tau moa tugua kamu gini masu. Amu tamaniragoa na uaeni gana na inu, me tau moa tugua ke ulavigamu. Amu tamaniragoa na polo, me tau moa tugua kamu gini tsatsavu me ke papara na konimui tana tagu na bisi. Maia na maneaqo e adiragoa na vovolina nina aqo me tau moa tugua ke gini mauri. ⁷ ? Laka amu tau moa padagadovia rongona gua ti ara gini laba vanigamu na omea girani? ⁸ Bâ, mi kalina ia, kamu ba kavigira na gai i kelaqira na tetena, ma kamu tuturiga na logo visutuguana na Vale Tabu; mi tana ti inau sauba kau gini

mage tugua na ba totu i laona, migamu sauba kamu mai na samasama vaniaqu i tana, me ke gini tangiloki tugua na soaqu.

⁹ “Igamu amu amesia laka kamu tsurivia ke danga bâ na lakana tana nimui uta, mara tau lelê lakaga. Mi kalina amu angunimaigira i vera na lakana amu tsurivia, mara sui tsaku lê vaga moa ti au moloa na guguri ke lovosaginigira. ?Ma na rongona gua ti inau au nauvaganana vanigamu ia? Tana rongona nogo niqu Vale Tabu e totu toroutsa seko lê, migamu sui amu gini boe moa na logoana na valemui segeni. ¹⁰ Aia nogoria na rongona te e gini tau tumu na usa, me tau dato dou sa omea tsukatsuka. ¹¹ Inau au moloa na uvirau i laona nimui kao popono, mi tana vungavunga, mi tana nimui uta na mutsa, ma nimui uta na uaeni, ma nimui gai na olive. Inau nogo au utusia na usa ke tumutsuna tana nimui omea tsukatsuka sui ara dato i laona na kao, mi koniqira na tinoni ma na omea tuavati, me pipi tana omea sui tavosi goto amu tovoa na tsukaana.”

Na Tinoni Ara Rongomangana na Taovia

¹² Mi tana, ma Serubabel, ma Josua, migira na tinoni sui ara visumai tania na totu tsinogo i Babilonia, ara naua na omea na Taovia niqira God e tsarivanigira kara naua. Mara matagu loki sosongo, mara rongomangana a Hagai na propete, aia nina mane adigoko na Taovia. ¹³ Mi muri, ma Hagai e katevulagia nina goko na Taovia vanigira na tinoni: “Na Taovia e tsaria, ‘Inau nogo au totu kolugamu sailagi.’ ” ¹⁴ Ma

na Taovia e molo papada vanigira na tinoni sui gana kara aqo tana logovisuana na Vale Tabu. Maia Serubabel, na taovia tagao tana Juda, ma Josua na Mane Tabu Loki, migira sui na tinoni ara visumai tania na totu tsinogo i Babilonia, ara tuturiga na logovisuana nina Vale Tabu na Taovia Susuliga Sosongo, ma niqira God, ¹⁵ tana rukapatu vatinina dani tana ononina vula, i laona na rukanina ngalitupa nina aqotagao a Darius na taovia tsapakae.

2

Na Rereidouna na Vale Tabu Vaolu

¹ Tana rukapatu kesanina dani tana vitunina vula i laona na ngalitupa nogo ia, maia na Taovia e goko vanigira tugua tana mangana a Hagai na propete. ² Me tsarivania a Hagai ke ba goko vania a Serubabel na taovia tagao tana Juda, ma Josua na Mane Tabu Loki, me vanigira na toga sui, me ke tsarivanigira vaganana iani, ³ “?Me laka e totu kesa i laomui igamu ke padavisua e koegua vaga na rereidouna na Vale Tabu ni sau? ?Mi kalina ia laka e rerei koegua vanigamu nogo igamu? Ngatsu ti igamu amu reivaganana moa ti aia e kesa na omea lê. ⁴ Me ke laka moa na ponopala sagata na tobamui. Kamu nau babâ moa na aqo ia, rongona inau au totu kolugamu nogo. ⁵ Kalina igamu amu mololea na Ejipt, minau au vekenogoa vanigamu laka sauba kau totu kolugamu sailagi. Mau tototu babâ moa kolugamu, me vaga ia, ma kamu laka na matagu.

⁶ “Sauba ke tau oka, minau sauba kau kasilia na masaoka, ma na barangengo, ma na kao

mamatsa, ma na tasi. ⁷ Ma kau tuliusigira na puku sui, migira niqu tinoni kara laugira niqira omea loki matena, ma kara adimaigira ieni, ma kara dangaliginia niqu Vale Tabu. ⁸ Pipi sui lakalaka na siliva ma na qolumila i laona na barangengo ara niqu tamani sui moa inau. ⁹ Ma na Vale Tabu vaolu sauba ke rereidou sosongo bâ liusia na purana. Mi tana ti inau kau mologira niqu tinoni kara totudou tana rago. Inau nogo na Taovia Susuliga Sosongo au tsaria na omea iani.”

Na Propete e Torogoko i Koniqira na Manetabu

¹⁰ Mi tana rukapatu vatinina dani tana siunina vula i laona na rukanina ngalitupa nina aqotagao a Darius, maia na Taovia Susuliga Sosongo e goko vanitugua a Hagai na propete. ¹¹ Me tsaria, “Ko veisuagira na manetabu nagua ara padâ tana rongona na goko vaga iani: ¹²?Ti vaga ke kesa ke adia kesa na paparina na velesi tabu e talu tana savori-kodoputsa me ke veqoginia na polona segeni, mi muri ti vaga na polona aia ke peleginia moa na bredi, se sa mutsa magovo, se na uaeni, se na oela na olive, se sa vatana moa na mutsa, me laka sauba kara gini tabu goto na mutsa gira?”

Ma Hagai e ba veisuagira na manetabu, migira ara tsaria, “Tagara.”

¹³ Mi muri, ma Hagai e veisuagira goto, “?Me ti vaga ke kesa mane e gini kaulinaqu rongona e ba pelea na konina kesa na tinoni mate, mi muri ti ke ba pelegotoa sa vidaqira na mutsa girani, me laka sauba kara gini kaulinaqu na omea gira?”

Migira na manetabu ara tsaria, “Eo, ara gini kaulinaqu goto.”

¹⁴ Mi muri, ma Hagai e tsaria, “Bâ, ma na Taovia e tsarivaganana iani, ‘Igira sui lakalaka na tinoni tana puku iani, kolugira na omea sui ara aqosia, ara kaulinaqu vaga goto ia. Na tobaqira popono ma niqira omeomea sui ara tau male i mataqu inau, me vaga ia, migira goto na omea ara gini savori tana niqu belatabu ara kaulinaqu sui.”

*Na Taovia e Vekea Laka Sauba Ke Vangalaka
Vanigira Tugua*

¹⁵ Na Taovia e tsaria, “?Laka amu tau nogo reigadovia na omea ara laba vanigamu? Idavia amu tuturiga na logo visutuguana na Vale Tabu, ¹⁶ igamu amu ba tana nimui uta laka kamu ba dangaliginigira ke vati na kei na mutsa, miava, ma na mutsa ia e tugua ke ruka lelê moa na kei. Mamu bâ goto tana popotutû na uaeni laka kamu toreia ke kesa sangatu na lita na uaeni, miava, ma na uaeni ia e tugua ke vati sangavulu lelê moa na lita. ¹⁷ Minau nogo au molomaia na guguri papara ma na peipei kara sekoligira pipi sui na omea igamu amu tsukagira, me atsa moa amu reia e laba vaganana ia, me tau moa gini pilo na tobamui. ¹⁸ Mi dani eni nogo e gado na rukapatu vatinina dani tana siunina vula, aia nogo na dani i tana igamu amu suilavaginia na moloana na papakana na Vale Tabu. Bâ, me sauba kamu reia nagua ke laba tuturiga kalina ia me ke bâ. ¹⁹ Me atsa moa ti ke tau kau sa mutsa, se kara tau vati molo vuaqira na itai na uaeni, ma na

gai mutsamutsa, ma na gai na olive, me tuturiga kalina ia me ke bâ, minau sauba kau vangalaka vanigamu.”

Nina Veke na Taovia Vania a Serubabel

²⁰ Mi tana dani goto ia, na rukapatu vatinina dani tana vula, na Taovia e sauvania a Hagai na rukanina goko ²¹ ke ba tsarivania a Serubabel, aia na taovia tagao tana Juda. Miani nogo e vaga nina goko: “Inau au vangaraua laka kau toloa na masaoka ma na barangengo, ²² ma kau pukalia gaqira susuliga na taovia tsapakae sui, ma kau kovoraginia niqira terê kolugira na mane ara tagaovigira; migira niqira ose sauba kara viri mate lê, migira ara sagekae i kelaqira sauba kara vaimatesigi segeni. ²³ Mi tana dani tsotsodo nogo ia, minau sauba kau molokaego igoe a Serubabel, mo ko tagaovigira niqu tinoni tana asaqu inau. Inau nogo au viligo. Inau na Taovia Susuliga Sosongo au tsaria na omea iani.”

Ghari Bible

Ghari: Ghari Bible (Bible with Deuterocanon)

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ghari)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source

files dated 29 Jan 2022

eb379363-fbdd-532b-81c1-eb5fe7aa36a9